

Laat rol secretaris in wet verankeren

Donderdag 4 September 2003

De commissie-Tabaksblat beveelt de wetgever aan de positie van de secretaris van de vennootschap wettelijk te verankeren, maar zwijgt over wat moet worden geregeld. De definitieve code moet de wetgever verzoeken drie aspecten te regelen. Zo niet, dan kan de huidige praktijk op basis van vrijwilligheid net zo goed worden gehandhaafd.

De Britten hebben de 'company secretary' al jaren geleden in de wet opgenomen. Opvallend is dat de Britten weinig anders in de wet hebben opgenomen dan de verplichting een dergelijke functionaris te benoemen. De taken van de company secretary zijn in de praktijk ontwikkeld. Aangezien wij in Nederland qua wetgeving een inhaalslag moeten maken, lijkt het mij nuttig dat in de definitieve code aan de wetgever een aanbeveling wordt gedaan over de inhoud van de wettelijke regels.

Naar mijn mening moeten drie zaken in de wet worden geregeld. Allereerst de verplichting voor beursvennootschappen om een secretaris van de vennootschap te benoemen. Een wettelijke verankering zonder een plicht tot benoeming kan net zo goed achterwege worden gelaten. Als een verplichting geldt en bijvoorbeeld kleine beursfondsen geen speciale functionaris willen benoemen, moet een bestuurslid de taken vervullen.

Ten tweede dient de wetgever te bepalen welke instantie bevoegd is tot benoeming en ontslag van de secretaris. Mijns inziens moet dat het bestuur zijn, doch alleen na voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen. Secretarissen zijn werknemers, zodat het bestuur eindverantwoordelijkheid draagt voor selectie en arbeidscontract.

Ten derde dient de wet te omschrijven wat de kerntaken van de secretaris zijn. Doorgaans is de secretaris belast met het ondersteunen van bestuur en raad van commissarissen, ten behoeve van hun eigen functioneren, en met naleving van de wettelijke en de statutaire regels voor de besluitvorming van de organen van de vennootschap. Die organen zijn het bestuur en de raad van commissarissen, maar ook de algemene vergadering van aandeelhouders. Onderdeel voor het functioneren van de organen is de onderlinge communicatie, zodat de secretaris ook daarin een rol speelt.

De conceptcode legt de nadruk slechts op ondersteuning van de raad van commissarissen. Dit is niet in overeenstemming met de praktijk en voor kleinere beursfondsen niet gepast. Als grote beursfondsen dat willen, kunnen zij meer secretarissen benoemen, waarvan één speciaal belast is met het ondersteunen van de raad van commissarissen.

In het Verenigd Koninkrijk zijn secretarissen veelal aangesloten bij hun eigen organisatie, The Institute of Chartered Secretaries and Administrators. Deze instelling heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de functie, onder meer door uitgifte van een Best Practice Guide. Daarin staan ook andere taken van secretarissen, zoals naleving van beursregels en bijhouden van diverse registers. Nederlandse beursvennootschappen zouden dergelijke taken ook aan de secretaris kunnen delegeren. Gezien de huidige grote verschillen in zwaarte van de functie lijkt het niet gewenst dit in de wet of in de code als verplicht onderdeel van het takenpakket op te nemen. De verantwoordelijkheid van het bestuur in deze zaken is evident en het is aan het bestuur om te beoordelen in welke mate en van wie ondersteuning wordt gevraagd.

Ook diverse externe taken en bevoegdheden die de Britse wet aan de secretaris toekent, behoeven in Nederland geen wettelijke regeling. Het ondertekenen van officiële documenten en het bijhouden van het handelsregister en andere registers kunnen ook zonder wettelijke regeling door het bestuur aan een gevolmachtigde worden overgelaten.

In ten minste één opzicht dient het Britse voorbeeld in ieder geval niet te worden gevolgd. De company secretary is net als de leden van de board een 'officer' van de vennootschap. Door deze gelijkstelling gelden diverse potentiële aansprakelijkheden van bestuursleden ook voor de Britse secretarissen. Hoewel derden in de regel slechts de leden van de board aansprakelijk zullen stellen, is het theoretisch mogelijk dat deze hun eigen aansprakelijkheid afwentelen door op de secretaris en diens takenpakket te wijzen. In Nederland zijn secretarissen gewone werknemers. Zij zijn intern

verantwoording schuldig op grond van hun arbeidscontract. De primaire externe verantwoordelijkheid voor hun handelen dient bij het bestuur te liggen.

Edwin Liem

Edwin T.H Liem is partner ondernemingsrecht bij Baker & McKenzie, advocaten, notarissen en belastingadviseurs in Amsterdam.

Liem, E.

(c) Het Financieele Dagblad 2003 alle rechten voorbehouden